

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnine in oglasila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katel. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 223.

V Ljubljani, v petek 29. septembra 1899.

Letnik XXVII

Moderni janičarji.

V starih spisih beremo, da so prvi turški sultani naložili svojim vojaškim zapovednikom, ne ubijati krščanske dece, nego jo loviti ter pošiljati v vojaške zavode, kjer so jo odgojevali na svoj način. Razumi se, da so morali vsi ti vjetniki pozabiti svoj rod, svojo vero in svojo domovino. Postali so sčasoma goreči mohamedanci in kruti preganjalci vsega, kar jih je spominjalo na krščanstvo. Bile so to za kristijane najnevarnejše čete. Odtod tudi pregovor, da je poturica huji, nego sam Turek. Turška je oslabela že zdavnaj in njeno silo so zginili tudi janičarji. Nastopil je nov čas, čas narodnih borb. Vsak narod hoče, da se vzdrži in da ne postane žrtva drugega. Najhuje trpe Slovani. Od vseh strani jih stiskajo: na voljo Nemcu, Lahu in Mažaru bi se morali odreči svoji narodnosti ter stopiti v njihovo kolo. Toda Slovani ni volja služiti svojemu sosеду, kakor on zapoveduje, nego on hoče biti sloboden, kakor njegovi pohlepni sosedje. Vendar pa ne more povsodi vspevati. Sosedje so močnejši, pa hočejo s silo izvesti ono, kar nočejo Slovani. Z nemškim »sulfereinom« in laško »lega nazionale« mamijo slovansko deco v svoje šole, da jih odtujijo svojemu rodu, a z »südmarmko« pa hočejo preganjati slovenske posestnike z njihovih zemljišč ter pripravljati pot Nemcu v slovenske kraje. V takih šolah, pa žalibože tudi v mnogih državnih nemških zavodih, ki se nahajajo po slovanskih krajih, se odgajajo moderni janičarji, katerih imamo med Slovani le preveč.

Če že to ravnanje ni osnovano na nobeni etični podlagi marveč na nasilju, je gotovo še huje, kar se godi v tem pogledu na Ogerskem. Znano je, kako Mažari hrepene, da se na celem Ogerskem govori le en jezik, namreč mažarski, in da se po mogočnosti vse prebivalstvo v najkrajšem času spremeni v mažarsko. Zato so sprejeli v vse šole pri vseh narodnostih za učni jezik mažarski, ter zahtevajo to celo tudi za zasebne šole. Vkljub temu jim mažarizacija vendarle prepočasno napreduje. Treba je bilo po njihovem mnenju uporabiti še druga sredstva in ne samo šole. Umni (!) mažarski državniki so našli takšno sredstvo. Otroke je treba jemati Slovakom, pa jih pošiljati daleč od doma med prave Mažare, kjer se morajo naučiti mažarski pa tudi pozabiti svoj rojstni kraj. Tako so leta 1873, ko je ostalo izza hude kolere med Slovaki vrlo mnogo sirot, zbrali njih do 494 pa jih poslali v Alföld, v mažarsko nižino med prave Mažare. Pravijo, da je večina njih pomrla, a kar jih je ostalo, da so bili zane-marjeni, in da Mažarska ni imela mnogo koristi od tega podjetja. Toda pogumnega Mažara to ne plaši; tolaži se s tem, da je vsaj nekaj manje Slovakov na svetu. Iznovič se je lotil tega posla leta 1887 ter poslal v Alföld 191 siromašnih otrok. Toda tudi zdaj ni uspel. In vendar je te dni nadžupan trenčinske županije iznovič javil ministru za notranje stvari, da ima zopet čez 100 slovaških otrok, in da se bo treba zopet obrniti na milosrčnost mažarsko, kakor v poprejšnjih takih slučajih.

Tako delajo Mažari pod krinko milosrčnosti, češ da so Slovaki tako siromašni, da ne morejo vzdrževati svojih otrok. Čudno je le to, zakaj Mažari tako velikodušno (!) skrbijo za slovaško deco in ne tudi za rumunsko in drugih narodnosti na Ogerskem. Slovakov ima največ ter so najčvršči in najzdravejši narod na Ogerskem, vrhu tega so oni čisto sorodni s Čehi ter tudi žilavi kakor le ti, a s podporo Čehov bi se mogli povzdigniti iz današnjega mrtvila ter biti najhujši protivniki mažarskim osnovam. To plaši Mažare, da slovaške otroke pošiljajo v mažarske kraje ter jih hočejo odgojiti za mažarske janičarje. Toda pri takem poslu ne more biti blagoslova božjega. Pred svetom se šopirijo s svojo napredno kulturo, drže razne skupščine za obrambo človeških pravic, kakor je to bilo ravno te dni, ko so se zbrali pravoslavci in pa prijatelji za obrambo in varstvo otrok, in v tistem času se razpravlja po mažarskih časopisih, kako bi se odpravilo iz trenčinske županije čez 100 otrok iz roditeljske hiše v čisto nepoznane tuje kraje, ne za to, da se jim izkaže zares kakšna milosrčnost, nego da prenehajo biti Slovaki in da postanejo Mažari. Kaj ni to največje licemerstvo, kakoršnega si moremo misliti pri največjih hinavcih? Kaj je to milosrčnost, če se odtrga slovaški otrok od slovaškega roda, pa pošlje med čisto tuje ljudi, ki ga gotovo ne sprejmejo kot člana svoje rodbine, nego kot neko žrtvo državnega nasilja, saj je znano, da Mažar ne trpi Slovaka in ga smatra za nekaj nižjega, nego je sam.

Jeli čudno, da velik del teh nesrečnih otrok propada, a kar jih ostane, odgojeni v neke mržnji, ne morejo biti plemeniti člani človeškega društva, nego postanejo ravno protivniki onega, za kar bi jih moralo društvo odgojiti. Ko bi državna oblast hotela vršiti v resnici pravo plemenito svojo nalogo, gotovo bi mogla najti za slovaške sirote dosta plemenitih Slovakov, ki bi jih hoteli z državno podporo bolje odgojevati nego tuji Mažari, toda ravno tega noče oblast: ona hoče s silo spremeniti Slovake v Mažare, v moderne janičarje. Da je temu tako, imamo primer tudi na Hrvatskem z deco železniških slug, kolikor jih je še hrvatskih, in tudi mažarskih. Ker se boje Mažari za to deco, da bi se mogla na Hrvatskem vzdržati kot hrvatska vključ nekimi za njo utemeljenim mažarskim šolam, pošiljajo to deco na drž. stroške v šolo v Kapošvar, kjer ne smejo spregovoriti nobene hrvatske besedice, a da ne bodo kaznovani. Tako odgojena deca so kasneje nadloga za hrvatstvo — pravi mažarski janičarji.

Žalostno je, da se gode take stvari v našem prosvetljenem veku, a za nas tem žalostnejše, ker se plenijo ravno slovanska deca od naših protivnikov v to svrhu, da potem zatirajo svoj rod. Tudi te sramote bi se moral Slovan čim preje otresti ter svojemu protivniku zabraniti pot v svojo zemljo, posebno če ga vodi med nas tako oduren pohlep za gospodstvom. Malo več zavednosti in požrtvovnosti med samimi Slovani mora odstraniti tudi to grdo pego z našega narodnega telesa.

Shod v Jarenini.

(Izv. poročilo.)

Shodi jareninskega političnega društva so jasen dokaz, da se prav živahno gibljejo Slovenci med Mariborom in Spielfeldom, kjer je nemškutarija najbolj mogočna. Kakor vsi dosedanja shodi se je tudi zadnji shod v Jarenini dne 24. sept. prav dobro obnesel. Došlo je mnogo domačih pa tudi sosednih kmetov na ta zbor.

Shod otvori društveni podpredsednik g. Fr. Thaler iz Št. Ilje s prisrčnim pozdravom navzočega ljudstva. Ker je bil s tem shodom združen tudi letni občni zbor, poroča najprej tajnik o delovanju društva v prvem letu njegovega obstanka. Društvo je imelo v celem 143 udov in sicer v Jarenini 47, v Št. Ilju v Slov. goricah 37, pri Sv. Jakobu 28, pri Sv. Marjeti ob Pesnici 13, po drugih župnijah društvenega okrožja 3 in zunanjih 15. Priredilo je 5 shodov, 2 v Jarenini, po enega pa pri Št. Ilju, pri Sv. Jakobu in Sv. Marjeti. Ko so se letošnje poletje vršile občinske volitve v Jarenini, je društvo sklicalo volilni shod nekaj dni poprej, ki je popolnoma dosegel svoj namen, kajti nemčurska stranka je pri volitvah sijajno pogorela. Na društvenih shodih so govorili: poslanec Robič trikrat, dr. Pipuš trikrat, korvikar Cerjak enkrat, župan Zupanič in nadučitelj Slekovec po enkrat ter društveni tajnik petkrat. Društvo je lansko leto odposlalo na Dunaj prošnjo za slov. vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani ter je povzročilo, da je isto storila tudi občina Jarenina. V treh župnijah je ustanovila župnijske knjižnice in je za nje oskrbela 360 knjig. V Jarenini je naredilo društveno trtnico, da pospeši zasajevanje vinogradov z ameriškimi trtami. V svoje namene je prejelo, kakor je izkazal blagajnik, 123 gold. udnine, od katere je potrošilo 99 gl. 55 kr. Z večjimi svotami so mu priskočili na pomoč: poslanec Robič ter zdravnik dr. Schmirmaul in dr. Weingerl. Iz tega poročila je vsakemu jasno, da je bilo delovanje našega društva koj prvo leto vsestransko in uspešno. Daj Bog, da bi bilo tako vsako leto!

Po dokončanem poročilu se je vršila volitev novega odbora. Z vsklikom so bili izvoljeni gg. Gomilšek Franc, kaplan; župan Zupanič Ign.; posestniki Polančič Jos., Jager Jos., Zupanič Leop. ter Drozg Al., vsi v Jarenini; Thaler Fr. in Cimperc Fr. pri Št. Ilju posestnika, ter župnika Kapler Ivan pri Sv. Jakobu in Frangež Jernej pri Sv. Marjeti kot odborniki, kot namestniki pa gg. posestniki Sekol Ivan in Lorber Anton v Jarenini, župan Hauc Anton v Ceršaku in Plateis Fr. pri Sv. Jakobu.

Sedaj nastopijo povabljeni govorniki. Prvi, g. podpredsednik društva, Fr. Thaler, opisuje v poljudnem govoru današnje stiske kmečkega stanu, katerih najpoglaviteje so: slabe letine, razkosavanje posestev, pomanjkanje prave krščanske ljubezni med kmeti, kakor tudi vedno večje pomanjkanje delavskih močij, vedno večje plače, militarizem in slabe cene kmečkih pridelkov. — Burna pohvala je sledila kot plačilo lepemu govoru.

Drugi govornik je bil deželni poslanec ljutomerski, g. dr. Fr. Rosina, ki nam je v izbranih besedah naslikal naš žalostni politični položaj. Srečni so Slovenci, kjer so edini, tam so tudi dovolj močni. Da na Štajerskem vendar le napredujemo, četudi počasi, to se imamo zahvaliti složnosti naši. Slovani v Avstriji se moramo združiti, potem bo Avstrija mogočna, nam pa obstanek in veljavo zagotovljena. Sedanjega žalostnega položaja so krivi edino izdajalski nemški nacijonanci, ki bi že rajši danes nego jutri razbili Avstrijo. Toda Avstrijo varujejo Slovani, Slovani vzdržujejo državo in prestol. Za to morajo prejeti enkrat plačilo. Upanja v boljšo bodočnost ne smemo izgubiti. Prej ko slej napoči gotovo vsem avstrijskim Slovanom zarja srečnejše prihodnosti.

V deželnem zboru v Gradcu ni možno biti skupaj z Nemci, ki kar zdivjajo, ako slišijo najmanjšo slovensko terjatev. Slovenci imamo le 8 poslancev; če odštejemo oba škofa, nam stoji nasproti 53 Nemcev, kajti tudi konzervativni Nemci so protivni našim skromnim terjatvam in so to lansko leto večkrat pokazali. Nasprotstvo Nemcev se ne ozira le na naš jezik nego tudi na naše gospodarstvo. Kmetijske šole v slov. jeziku nam ne privoščijo. Kako bi bila potrebna slov. šola, kjer bi se izobraževali naši podkovači v slov. jeziku, ali naše babice. Pa Nemci nam je ne dajo. Še pri viničarski šoli, ki se ustanovi v Ljutomeru, se prizadevajo, da bi vtihotapili nemški učni jezik, pa naši viničarji so že sami toliko ponosni in zavedni, da bodo kar s početka onemogočili tako vse obsodbe vredno namero nasprotnikov. Jasno je vsakemu Slovincu, da nas želé Nemci spraviti pod klop, nam odtegniti vse pomočke izobrazbe v domačem jeziku, da bi nas potem lažje pokončali. Štajerski deželni odbor ima dober »žakelje« za našo »štibro«, toda vanj ne posegne nikdar za nas. Toda ne vstrašimo se ljutih sovragov. Delujmo, posvetujmo se, združujmo se! Upanje trdno imejmo, da bo enkrat konec krivic. Da že skoro dojdejo boljši časi za nas — v to nam pomozí Bog!

Ko je izborni govornik končal, ni hotelo pomehati odobravanje. Govoril je vsem iz arca, ko je tudi navzoče nemčurčke kaj izvrstno pokrtatil in osramotil. Pač želeli bi, da bi gospod dr. Rosina dostikrat prišel med ljudstvo. Bodi mu na tem mestu izrečena prisrčna zahvala, da je došel v Jarenino, kamor kot poslanec ni bil dolžan priti, ker zastopa ljutomerski okraj!

Tretji govornik, gospod Stanovnik iz Horjula, je posebno zanimal naše kmete! Govoril je o koristi in potrebi zadrug ter mnogo lepih naukov vpletel v svoj govor, tako da so ga naši kmetje zelo radi poslušali. Koncem govora je pozval tovariše svoje, da naj zakličejo trikratén živio! svetemu očetu, ki sam opominja kristijane, naj se združijo v društvih in zadrugah, ter presvetlemu cesarju. Kajpada so mu vsi navdušeno pritrdili in vneto odobravalí njegove besede. Seme je padlo v dobro zemljo. V nedeljo dne 1. oktobra se bo ustanovila kmetijska zadruga tudi v Jarenini.

Sledeče resolucije so bile na tem shodu sprejete med splošnim odobravanjem:

1. V Gradcu Slovencev nočejo poznati, za-nje imajo le krivice. Zato pa Slovenci nimamo ničesar več iskati v Gradcu in zagadaj delj današnji shod gromoglasno kliče: Proč od Gradca!

2. Današnja šolska vredba je kmetu zelo neprijazna. Šola predolgo trpi, pa donáša premalo koristi, pri tem pa le malo poštevá verski moment pri vzgoji. Zato zahteva shod šestletno versko šolo na kmetih od 7. do 13. leta brez kakéga oproščevanja.

3. Shod odločno protestuje proti rovarskemu delovanju socijaldemokratskega učitelja Hórvateka po Južnem Štajerskem, s katerim bi rad ločil in odtrgal slovensko učiteljstvo od našega katoliškega naroda ter ga spravil v odločno opozicijo s katoliškim mišljenjem in čutenjem našega ljudstva.

4. V Celju so se godile letos nečuvéne krivice Slovincem. Kot brezpravno turško rajo jih je celjska policija izročila na milost in nemilost celjski zdíjavani druhali. Zato pa shod tirja od vlade, da podržavi celjsko policijo in zagotovi celjskim Slovincem varnost življenja.

5. Sladkorni davek je novo breme za nižje ljudstvo, ki že itak plačuje prevelike zavžitne

davke. Zato naj bi tudi naši poslanci porabili svoj vpliv, da se odpravi ta krivični davek.

6. Zadrúge so edina gospodarska rešitev našega kmeta. Shod zato opozarja vse za kmečki blagor vnete rodoljube po Južnem Štajerskem, naj povsod snujejo zadrúge, da bo kmalu vsa Južna Štajerska prep্রেজena z zadrugami.

7. Časi so resni, v njih ljudstvo naše potrebuje vsestranskega poduka in natančnega poznanja položaja, o katerem so ga dolžni podučiti naši poslanci. Nekateri pa ne spolnujejo svojih dolžnostij nasproti ljudstvu, zato današnji shod opozarja slovenske poslance, naj vsi pridno sklicujejo shode in narod pripravljajo za bodočnost.

Kaj lep je bil ta shod in v resnici podučen in velevažen za naše kmečko ljudstvo. Navzočnost najodličnejših kmetovalcev nam je pričá, da je splošen nemškutarski regiment po občinah le mimogredoča prikazen in da si prej ko slej zopet nazaj priborimo izgubljene postojanke. V ta namen bo še treba veliko dela in političnih shodov. Upamo pa, da se nam bo posrečilo po splošni gospodarski organizaciji obmejnih župnij vreči ob tla zagriženega sovražnika in lep kos slov. zemlje še dalje ohraniti materi Sloveniji.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. septembra.

Kdo bo prihodnji mož? Knez Alfred Liechtenstein, kateri je v prvih dneh sedanje ministerske krize splošno veljal za bodočega načelnika avstrijskemu kabinetu, se je že povrnil na svoje posestvo in s tem podal dokaz, da ne more izvršiti težke naloge. Tudi misel na starega barona Chlumeckega se je sedaj že popolno opustila in listi zatrjujejo, da on sploh ni prišel nikdar v poštev. Pozneje so priplavala na površje imena Merveld, Clary in Göess, a tudi na te može se baje ni nikdar resno mislilo. Sploh pa ti trije namestniki dosedaj niti niso bili pozvani na Dunaj. Sedaj preostaja le še, tako pišejo listi, prednik grofa Thuna, baron Gautsch, sedanji predsednik najvišjega računskega dvora, o katerem trdi »N. Fr. Presse« v sinočni izdaji, da je njegovo imenovanje ministerskim predsednikom že dognana stvar. Toda tudi glede tega moža dosedaj še ni prav nobene gotovosti, ker današnji dunajski listi zopet dementujejo svoje včerajšnje poročilo. Mesto njega kandidujejo sedaj na sedež ministerskega predsednika nekateri listi, posebno »D. Ztg.«, poslanika v Petrogradu barona Aerenthala, ki je baje že poklican na Dunaj. Kakor toraj razvidno, ni v tem oziru še prav nikake gotovosti. Dognano pa je in potrjujejo to tudi dunajski oficijozni listi, da bo Thunovemu kabinetu nasledovalo uradniško ministerstvo, sestavljeno večinoma iz samih sekcijjskih načelnikov, le Welsersheimb in pa Jendrzejewicz ostaneta še nadalje na svojem mestu. Vlada je vsprejel včeraj več desniških voditeljev, danes bodo pa vsprejeti v avdijenci nekateri levičarji. Stvar je baje tako daleč dozorela, da dobimo danes ali jutri že nove može.

Bivši minister dr. Rittner†. Predsinočnjim je umrl v svojem stanovanju na Dunaju bivši minister za Galicijo dr. Edvard Rittner, rojen 1. 1845 v Galiciji. Pokojnik je bil dalje časa profesor cerkvenega prava na vseučilišču v Levovu, pozneje se je pa posvetil naučnim zadevam ter deloval kot poročevalec pri ondotnem namestništvu. V letu 1886 je bil pozvan v naučno ministerstvo, kjer je postal sekcijjski načelnik in po odstopu viteza Madeyskega sam vodil naučno ministerstvo kot član Kielmanseggovega kabineta. Pozneje je zopet vstopil v Badenijsko ministerstvo kot minister brez portfelja. Sedaj veljavna volilna preosnova je, kakor pravijo, njegovo delo in tudi pri Badenijskih jezikovnih naredbah je mnogo sodeloval.

Disciplina v francoski armadi. Poročali smo že, da je francoski vojni minister general Gallifet kmalu po renneški razsodbi izdal povelje na armado, v katerem jo mej drugim pozivlja, naj odpusti in pozabi vse, kar se je dogajalo v zadnjem času. To povelje so prebrali častniki tudi vsem vojakom. Isto je storil tudi stotnik Desmichels pri petem dragonskem polku v Compiegne, potem pa dostavil: Dve obsodbi, ki sta potrdili krivdo izdajice, so izrabili inozemci in od teh podkupljeni Francozi za silen napad na francosko armado. Zasramovali so nas in naše za-

stave, in sedaj govori vojni minister v svojem povelju o odpuščanju in pozabljenosti. Dobro, le pozabimo, toda upajmo tudi, da nas bo vojni minister znanprej bolje branil proti onim, katerih obrekovanja je dosedaj mirno gledal, kajti minister gotovo ne more želeti, da se bomo morali sami braniti proti svojim nasprotnikom. — Ta stotnik je toraj javno pred svojimi vojaki obsodil dosedanje politiko vojnega ministra ter pokazal, da je voljan boriti se za čast francoske armade. Seveda ga v malo dneh zadene ostrá pest generala Gallifeta, ker se je pregrešil proti vojaški disciplini. V tem pogledu sicer stotnik res ni pravilno postopal, toda njegove besede so jasen dokaz, kako mnenje vlada v armadi, ki javno obsoja vse dosedanje napade, naj si prihajajo od katerekoli strani.

Transvaljska vojna moč. V trenutku, ko je pričakovati napovedi vojske od angleške strani, bo pač zanimivo zvedeti, kako vojno silo morejo Transvalci postaviti nasproti angleški armadi. O kaki redni armadi se seveda v južno-afriški republiki ne more govoriti, pač pa o hrabrih, neustrašenih bojovníkih, katerih ravno ni malo. Buri štejejo po najnovejšem izkazu 288.750 duš, od teh je moških 166.400. Za vojno sposobnih Burov je 29.279; tem se bo pridružilo do 3000 Ircev in in Nemcev, ki so vsi izjavili, da bodo šli z Buri v boj proti Angležem. Od tega števila bo treba seveda odšteti nekaj invalidov, toda to število bo jako neznatno, kajti Buri morajo biti posebno bolni in nezmožni za orožje, da ostanejo doma v trenutku, ko jih nujno potrebuje domovina. Nasprotno se sme reči, da se bo še pomnožilo zgorajšnje število, ker bodo šli v vojsko mnogi starci in nedoletni mladeniči. V zadnji vojski se je marsikateri stárec dal privezati na konja, s še krepko roko je pa vihtel krvavo orožje. Konečno se mora računati še na 7—8000 mož iz države Oranje, ki so tudi zaprisegli, da so voljni žrtvovati kri in življenje za svoje sosede-domačine. Angleži morajo toraj v prihodnji vojski računati z nad 40.000 krepkimi, pogumnimi strelci, ki se v svojem gorovju ne ustrašijo nikogar. Poleg tega pa razpolaga Krüger s topništvo, ki je po izjavi izvedencev jako močno. Skupno imajo blizu 50 topov, od katerih so trije največji določeni v obrambo Johannesburga. Jedino, s čimur si bodo Angleži pridom pomagali v prihodnji vojski, so dum-dum-topovi, katerim Buri seveda ne bodo kos.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. septembra.

(Imenovanja.) Pri tukajšnjem fin. ravnateljstvu so imenovani: Oficijal pri plačilnem uradu E. Josin blagajnikom, azistenta I. Gogola in V. Dolenc oficijaloma in fin. praktikanta Fr. Bregant ter Milan Paternoster azistentoma.

(Zlata maša o. Ladislava Hrovata.) Zadnje nedeljo se je vršila v frančiškanski cerkvi v Novem mestu redka slovesnost. Preč. gosp. o. Ladislav Hrovat je obhajal svojo zlato mašo. Kdor pozna tudi le od daleč vsestransko delovanje zlatomašnika, moral je pričakovati nekaj posebnega za ta dan. In ni pričakoval zaman, ker zlata maša pat. Ladislava je bila res nekaj posebnega. Pomislimo le, koliko njegovih učencev je raztresenih po vsej Sloveniji, koliko tovarišev v učiteljskem stanu si šteje v čast, da so imeli priliko več ali manj časa z njim vred delati pri izobraževanju slovenske mladine. Ti so hoteli pri tej priliki dati od duška čustvom hvaležnosti, udanosti, spoštovanja, prijateljstva, ljubezni, ki jih gojijo do slavljenca. Veliko gospodov svetnega stanu spremilo je zlatomašnika v slovesnem sprevodu v cerkev, koder je obdan od lepega števila duhovnikov zapel zlatomašnik »Veni Sancte Spiritus« s krepkim glasom. Nato je stopil na prižnico nekdanji zlatomašnikov učenec preč. gosp. dekan litijski Ivan Lavrenčič ter v izbranih besedah kazal mnogoštevilnim poslušalcem, kako je katoliška cerkev prava vzgojiteljica in učiteljica, ter kako je preč. gospod zlatomašnik kot duhovnik vestno in vsepešno izpolnjeval to dvojno nalogo. Pri sv. maši pevali so kaj točno in krasno pevci c. kr. gimnazije ter tako po svoji moči poveljevali slovesnost in se izkazali hvaležne zlatomašniku v imenu zavoda, na katerem je o. Ladislav deloval dolgo vrsto let kot profesor. Po zahvalni pesmi dal je zlatomašnik še blagoslov s sv. Rešnjim Telesom.

Pri kosilu je napil najprvi mil. g. prošt dr. Elbert slavljenec ter mu, kazaje na zaslužni križec s krono, ki ga je imel slavljenec poleg zaslužne svetinje na prsih, želel, da bi enkrat ljubi Bog zlatomašnika poplačal z nebeško krono. Nazdravil je zlatomašniku dalje g. ravn. Senekovič in ga risal zbrani družbi kot šolnika, v enakih krepkih besedah naslikal ga je gospod ravnatelj Detela kot marljivega pisatelja. Prebrali so se tudi došli telegrami; zlatomašnika so pozdravili tem potom prem. g. knezoškof Anton Bonaventura, p. provincijal, prof. Lovec v imenu »Matice Slovenske« in še mnogo drugih, ki bi se bili radi udeležili lepe slovesnosti osebno, a so bili zadržani. P. Matija Prelesnik je pozdravil zlatomašnika prav lepo v vezani besedi. Jubilantu častitali so tudi premnogi drugi odlični možje pismono. Na mnoga leta!

(Družbinski večer) priredi v nedeljo ob 1/2. 7. uri v veliki dvorani »Katol. Doma« »Slovenska kršč. soc. zveza«. Vstop prost.

(Glasbena Matica.) Na prvem sestanku pevke ženskega zbora »Glasbene Matice« sklenilo se je, da so za bodočo koncertno sezono redne vaje ženskega zbora vsako sredo in soboto. Odbor vabi čestite pevke, da pridejo jutri v soboto dne 30. t. m. zvečer ob 1/2. 7. uri mnogoštevilno k prvi skušnji. Pevski odbor ženskega zbora.

(Infamen obrekovavec . . .) »Liberalen duhovnik« je trdil v »Slovenskem Narodu«, da rimski kardinali nimajo oči za škandale po ženskih samostanih, ker »dobivajo od teh samostanov velikanske svote«. V odgovoru smo ga pozvali, naj citira »Analecta Romana«, kjer je po svoji trditvi pobral te »uradne podatke«, in v članku je stal dodatek: »Če ne doženete dokaza, ste infamen obrekovavec!«, ste »Schuft« in podleži! Ni naša navada, da bi rabili take izraze. Zato prosimo naše bravece, da dodajo v tisku izpalo parentezo: »Če ne doženete dokaza, ste infamen obrekovavec! ali — če je tudi nam dovoljeno enkrat pokazati, kako pišejo »Narod« in slovenski liberalni učitelji — ste Schuft! in podleži!« (Prim. le »Sl. Narod« št. 219, dopis »iz peresa slovenskega učiteljstva«, kjer že najdeš te-le izraze: »dopisun, podel človek, nesramen izdajica, škariot, Efialt, jezuitovski podlec . . . grdite svoj stan, kakor tista »učiteljica«, ki iz župniške skleda sreblje svoje zlate besede ali pa na kolenih župnikovih sedeč se navzame novih sil za svoje izdajisko postopanje . . .« — št. 199: »Schuft«, rokovnjač, propalica . . .«).

(Izpred sodišča) 29. septembra. Včeraj se je vršila pred tukajšnjim deželnim kot vsklicnim sodiščem vsklíčna razprava v znani aferi g. kapelana Petra Hauptmana iz Starega trga proti učitelju Jakobu Žebretu ondi radi razžaljenja časti. Ob zadnjih občinskih volitvah v Starem trgu se je učitelj Jakob Žebre na agitacijskih potih — i—s., kar je značilno, na pragu šolskega poslopja — o g. Petru Hauptmanu izrazil: »Peter laže, Peter je lažnik.« V prvi instanci je bil g. Žebre obsojen na 5 dni zapora a je zoper razsodbo vložil vsklic radi izreka o krivdi in kazni. Pri včerajšnji vsklíčni razpravi je sodišču predsedoval dež. sod. svetnik Kavčič, obe stranki sta prišli osebno in njiju zastopnika i. s. za g. Hauptmana g. dr. Šusteršič, za Žebreta pa g. dr. Tavčar. Žebre je zopet vodil »dokaz resnice«. Okolnosti, iz katerih je hotel dokazovati g. Hauptmanu »laži«, so bile večinoma tako prisiljene in način »dokazovanja« tako konfuzen, da so člani sodnega dvora kar z glavami zmajevali. Konečno je zastopnik obtoženca sam omejil dokaz »resnice« samo na tri točke, češ, da v treh slučajih se je g. Hauptman »lagal«. Sodni dvor je pa spoznal, da obtoženi g. Hauptmanu ni dokazalne ene same laži; zato je potrdil razsodbo okrajnega sodišča. A tudi g. Žebre sam je še pravočasno sprevidel, da stoji na zgubljenem stalju. Njegov zastopnik je apeliral na usmiljenje sodnega dvora, češ, da njegov klient zgubi službo, če bi moral iti v zapor. Preden se je sodni dvor umaknil v posvetovalnico, je g. Žebre izjavil, da prekliča razžaljive besede in prosi g. Hauptmana za odpuščanje. G. Hauptman je na to izjavil, da mu odpusti, in dr. Šusteršič je sodišče prosil, naj kazni spremeni v kolikor mogoče majhno denarno globo. Sodišče je vsled te

prošnje obtožitelja spremenilo kazni v 5 gl. globe a spoznalo, da mora obt. plačati pravdnestroske. Tako je gosp. Hauptman zopet dosegel sijajno zadostilo za svojo od znanih Starotržkih »Narodovce« tolikrat tako infamno žaljeno čast. Zadostilo je v predležečem slučaju tem častneje, ker je dvojno: prvič od strani nepristranske sodnije, ki je v obeh instancah izrekla, da se gosp. Hauptmanu — četudi se je celo njegovo življenje dalo na rešeto — ni mogla dokazati niti ena laž; in drugič od strani žalitelja samega, ki je konečno, da se je otel zapora, moral preklicati in prositi za odpuščanje. Pri tej priliki ne moremo si kaj, da ne bi par besed zapisali o znanem »kronjuristu« Starotržkih in Ložkih »Narodovce« — nekem uradniku! Mož je znan kot človek, ki — ne more naprej. Njegove »vrline« so znane ljudstvu in znane — njegovim predstojnikom. Tem predrznije je od njega, da se postavlja v službo klaverni starotržki in ložki liberalni klikli in se pri tem niti ne ozira na svoje dolžnosti kot nepristranskega uradnika. Toliko za danes — prihodnjič pa bomo morali brezozirno z imenom na dan. Ljudstvo ne plačuje za to uradnikov — da bi kot zasebni advokati služili ljudskim sovražnikom in obrekovalcem.

(Popravek.) V včerajšnji prvi notici naj se bere v osmi vrsti od spodaj mesto »praktično« — politično.

(Šola v Repnjah.) Čč. šolske sestre v Repnjah na Gorenjskem (pošta Vodice, železn. postaja Vižmarje) so nas naprosile, naj objavimo v njih imenu, da imajo v svoji hiši še prostora za nekaj gojenk. — Tamošnja dekliska šola je sicer samo dvorazrednica, toda deklice, ki stanujejo v samostanu, imajo posebej pouk v nemščini, ročnih delih itd. Vsa postrežba s stanovanjem, hrano, perilom in posebnim poukom stane le 10 gl. na mesec. Priložnost je tudi, učiti se glasovirja. — Stariši, ki bi radi dali svoje hčerke v dobro odgojo ter v lep in zdrav kraj, pošljite jih v Repnje!

(Za vinorejce.) Poljedelsko ministerstvo je odredilo, da naj vsi vinorejci do 10. novembra naznanijo občinskim uradom, koliko potrebujejo ameriških podlag iz državnih trtnic. Kjer pa, kakor v Vipavi, želé trte že v zimskih mesecih, naj naznanijo število do 1. novembra.

(Iz Preske.) Od pondeljeka se pogreša tukaj Janez Kopač, nekdanji cerkovnik. Najbrže se mu je zmešalo in se je ponesrečil. — Vsa iskanja so bila do sedaj zama.

(Rimski grob) so odkrili na stavbišču za novo justično palačo v Ljubljani. V grobu so bile razne starine, katere so izročili dež. muzeju.

(Kako si pomagajo Lah.) Naši nemški in laški nasprotniki izrabijo vsako najmanjšo priliko, da se vzdržijo na površju. A naravnost škandal je, kar je prošli teden sklenil lahonski občinski zastop v Lovranu v Istri. Izvolil je sedem častnih članov, mej temi so i taki, ki Lovrana niti videli niso. Lovranski kalabrezi seveda niso gledali na zasluge, nego samo na to, da si pri bodočih občinskih volitvah zagotove zmago.

(Menotti Garibaldi) se je vozil, kakor znano, brezplačno na parniku, ki mu ga je dal na razpolago od države podpirani tržaški Lloyd, iz Trsta v Koper in Piran. Posebno piranski kalabrezi so tako glasno pozdravljali italijanskega pustolovca, da je vendar le prišlo do ušes c. kr. oblastvu. V preiskavi je sedaj do 60 rudečkarjev.

(Rodovitna trta.) Iz Komise v Dalmaciji se poroča, da ima tamošnji učitelj A. Novak v svojem vrtu osem let staro trto, na kateri visi 955 lepih grozdov.

(Nesreče v gorah.) Neki švicarski list poroča, da se je letos v planinah ponesrečilo 98 oseb, od teh je bilo 61 mrtvih.

(Tiralica proti Crispijevemu sinu.) Rimski listi poročajo, da je državni pravdnik izdal tiralico proti Alojziju Crispiju, najstarejšemu sinu bivšega ministra. Ta mladič je napravil že mnogo skrbi svojemu očetu. L. 1892 je bil nekaj mesecev zaprt. Ko je bil prost, seznanil se je z neko grofico, kateri je odnesel mnogo diamantov in drugih dragocenosti. Zbežal je v Argentinijo, kjer je dobil službo pri nekem bankirju. Temu je odpeljal ženo v Urugvaj, kjer pa jo je zapustil, ko mu je pošel denar. Sedaj ga išče rimsko sodišče zaradi tatvine.

(Italijanske železnice) opiše neki potnik tako: Smelo trdim, da 80% voznih listkov za prvi razred, 50% listkov za drugi in 30% listkov za tretji razred ni plačanih. Vsi senatorji, poslanci in njihovi sorodniki ter višji uradniki se vozijo brezplačno, častniki in nižji uradniki pa imajo za 50 do 75% znižane cene. Zato pa morajo drugi potniki tem dražje plačevati. Umazanost v italijanskih vlakih pa je itak že obče znana.

(Kako si je pomagal iz zadrege?) Anglikanski škof Maclagau se najraje vozi v tretjem razredu, kjer je večkrat jako pisana gospoda. Tako je nedavno sedel v enem vozu z dvema pijancema. Kar se eden zmislil, da pogreša svoj denar, ki ga je moral eden sopotnikov izmakniti, ter prične potnikom žepe prevračati. Škofu prihaja vroče, ker se je bal sitnosti. Potaji se, kakor bi trdno spal. Pijanec se mu približa: »Halo, sosed, kje je moj denar?« Nič odgovora. Pijanec ga zgrabi za ramo ter stresse. Škof spi kakor mrtev. Nato so oglašali drugi pijanec: »Pusti ga, saj vidiš, da je še bolj pijan, kakor sva midva!«

Društva.

(Vabilo) k veselici, katero priredi ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Starem trgu, dne 1. oktobra t. l. v čitalniških prostorih. Vspored: 1. Dr. Benj. Ipavec: »Slovenska pesem« možki zbor. 2. a) »Sumi Marica«, b) »Santa Luzia«, pesem, c) »Za jedan časak radosti« svirajo domači gospodi tamburaši. 3. P. Hugolin Sattner: »Pogled v nedolžno oko«, četverspev. 4. »Eno uro doktor«, burka v enem dejanju. 5. Srečolov. 6. Prosta zabava. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 20 kr., za družino 1 kron. Preplačila se v plemeniti namen hvaležno sprejemajo. K obilni vdeležbi vabi odbor.

(Zdravniška zbornica kranjska.) Vabilo k seji zbornice dne 6. oktobra ob 5. uri popoldne. Dnevni red: 1. Naznanila predsedništva. 2. Jednotna vreditev zdravniškega honorara v zdravstvenem okrožju. (Dr. P. Defranceschi.) 3. Poročilo o slučaju kršenja pravic okrož. zdravnika. (Dr. Arko.) 4. Novi predpisi za mrtvaški ogled. (Dr. I. Marolt.) 5. Dnevni red sestanka avstrijskih zdrav. zbornic dne 14. in 15. oktobra. 6. Slučajni predlogi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministerska kriza.

Dunaj, 29. septembra. Kakor poročajo današnji dunajski listi, so voditelji desnice, ki so bili včeraj popoldne pri cesarju v avdijenci, dobili utis, da se je cesar odločil za uradniško ministerstvo. Danes vsprejme vladar zastopnike opozicijskih strank.

Dunaj, 29. septembra. Splošno se govori, da se sestavi brezbarvno uradniško ministerstvo, ki ima samo namen izvesti volitve v delegacijo.

Dunaj, 29. septembra. Z vspehom včerajšnjih avdijencij, pri katerih se je cesar posvetoval o političnem položaju s poslanci desnice, se kažejo nemško-liberalni listi zadovoljne ter zatrjujejo, da se desnica ne bo ustavljala sestavi uradniškega ministerstva. Cesar je baje poslancem omenjal, da mu v sedanjih zmedenih razmerah ni mogoče poklicati družega kakor uradniško ministerstvo. — Kot načelnik takemu ministerstvu se imenuje grof Clary, kot člani se imenujejo Welsersheimb, Wittek, Rezek, Bylandt, dr. Körber in Kallina, predsednik nadsodišča na Dunaju.

Dunaj, 29. septembra. Štajerski cesarski namestnik Clary je bil danes brzojavno poklican na Dunaj, kjer je bil pri cesarju dalje časa v avdijenci. Splošno se sodi, da je cesar naročil grofu Clary-ju, da sestavi novo vlado.

Dunaj, 29. septembra. Danes je cesar poklical v avdijencijo levičarske voditelje Hohenburgerja, Pergelta, Funkeja, dr. Luegerja.

Dunaj, 29. septembra. Cesar je vsprejel v avdijenci danes dopoldne namestnika Claryja, ki je zjutraj došel iz Gradca, dalje bivšega ministra Körberja, poslance: Funkeja, Pergelta, Hohenburgerja in Luegerja.

Dunaj, 29. septembra. Od načelnikov desniških klubov je bil danes od cesarja vsprejet grof Palfy za češke velepo-

sestnike, za nemške klube so bili pri cesarju Hohenburger, Pergelt in dr. Lueger. Zastopniki opozicije so bili zato poklicani, da razlože cesarju svoje stališče. Šli so, kakor se govori, zadovoljni od avdiencije, prepričani, da se sestavi uradno ministerstvo, da se razveljavijo jezikovne naredbe in da se sploh Nemcem ni ničesar bati za bližnjo prihodnost.

Dunaj, 29. septembra. Govori se, da jutri uradni list objavi listo imen novega uradniškega kabineta.

Dunaj, 29. septembra. Minister za Galicijo Jendrzejewić ne bo član novemu kabinetu.

Dunaj, 29. septembra. Češki poslanci so se danes posvetovali pri dr. Kaizlu, ter se dogovarjali glede svojega postopanja nasproti uradnemu ministerstvu.

Dunaj, 29. septembra. Načelniki desnice so sklenili, da desnica gre vsa v opozicijo, ako se sestavi izključno nemško uradno ministerstvo.

Dunaj, 29. septembra. Plenarna seja poljskega kluba je sklicana na 10. oktobra.

Olomuo, 29. septembra. Nadškof dr. Kohn je hudo obolel vsled bolezni na ledvicah.

Budimpešta, 29. septembra. Pri zadnjem socijalistiškem obhodu je prišla policija skupno 163 oseb, a jih je po zaslišanju oprostila.

Budimpešta, 29. septembra. V današnji seji poslanske zbornice je odgovarjal ministerski predsednik na interpelacijo posl. Košuta glede Hentzijeve slavnosti. Szell je izjavil, da o razžaljenju mažarskega naroda ne more biti govora, ker slavnost ni imela nikakega političnega značaja. Prisotnost ogrskih domobrancev je sama ob seti umljiva, ker se je udeležila slavnosti vsa budimpeštanska posadka, kateri je sploh veljala. — Glede poslovnega programa izjavlja Szell, da bo na dnevnem redu najpreje proračun, v ponedeljek se pa vrše volitve v delegacijo. Minister pravi, da bo delegacijsko zasedanje radi avstrijskih razmer še le v jeseni, vendar pa upa, da se vse normalno izvrši.

Belgrad, 29. septembra. Obsojeni na 20 let v ječo ostanejo vsled vnanjega pritiska pod policijsko stražo in se upa, da bodo pomiloščeni.

Belgrad, 29. septembra. Obsedno stanje za mesto bo v kratkem odpravljeno. Kralj je vsprejel Pasića v avdienci.

Pariz, 29. septembra. Vojni minister Gallifet je uvel preiskavo proti stotniku Desmichels.

Madrid, 29. septembra. Sinoči se je vršil ministerski svet, kateremu pripisujejo listi veliko važnost. Vojni minister je namreč zahteval 165 milijonov za obrežne utrdbe, katerih mu pa večina tovarišev ne mara dovoliti.

Berolin, 29. septembra. Oficijozni listi dementujejo poročila raznih časnikov o preteči ministerski krizi.

Oporto, 29. septembra. V poslednjih dneh se je zopet pojavila kužna bolezen. V dneh od 23. do 26. t. m. je umrlo 8 oseb, zbolelo pa 18.

London, 29. septembra. Iz Johannesburga poročajo, da so minulo noč razdelili med Bure 4000 pušk in veliko množino streliva.

Newjork, 29. septembra. „Herald“ poroča iz Porto Spain na otoku Trinidad, da so ustaši premagali vladne čete pri Valenci. Ubityh in ranjenih je 1500 mož.

Umrli so:

V bolnišnici:

25. septembra. Uršula Trelec, delavka, 64 let, srčna hiba.
26. septembra. Anton Učakar, železniški čuvaj, 76 let, mrtvoud. — Marija Demšar, šivilja, 24 let, ileus.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
28	9. zvečer	733.7	13.4	sl. jug	del. oblak.	
29	7. jutraj	733.2	11.2	sl. jug	del. jasno	0.0
	2. popol.	734.4	14.2	sl. vzh.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 13.9, normale: 13.1°.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča:

Filoteja sv. Frančiška Sal. ali naved k bogeljubnemu življenju. S pridejanim molitvenikom. Po francoskem izvirniku poslovenil Ant. Kržič. Stranji XVI + 503. V usnji z marmorno ali rudečo obrezo 90 kr., z zla' o obrezo 1 gld. 20 kr. Po pošti 10 kr. več.

Pot v nebesa ali življenje udev tretjega reda sv. Frančiška Ser. kl med svetom živijo. Spisal o Nikolaj Meznarič, 5. pomnoženi natis. Stranji VI + 583. V usnji z marmorno ali rudečo obrezo 90 kr., z zlato obrezo 1 gld. 20 kr. Po pošti 10 kr. več.

Oboje je dobiti tudi v prodajalnici kat. tiskovnega društva (prej H. Ničman).

Št. 338. / Pr.

793 3-1

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je popolniti službo

knjigovodskega praktikanta

z letnim adjutom 480 gld.

Za vsprejemanje v službo pri mestnem knjigovodstvu se zahteva dokazilo o vspešno dovršeni nižji gimnaziji ali nižji realki in pa o vspešno napravljenem izpitu iz državnega računarstva. Prednost se pa pri vsprejemu daje prosilec, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko z zrelostnim izpitom ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim vspehom.

Praktikantje se vsprejemajo tudi brez izpita iz državnega računarstva, morajo pa ta izpit najpozneje v teku jednega leta po vsprejemu popolniti, sicer se jih sme iz službe odpustiti.

Zaprisežejo se še-le potem, ko izpolnijo ta pogoji; o svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost.

Povišba ali napredovanje sta pred vspešno prebitim izpitom nedopustna.

Prošnje je vlagati pri predsedništvu mestnega magistrata najpozneje

do dne 5. oktobra 1899

ker bi se pozneje vložene prošnje ne vpoštevale.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 25. septembra 1899.

Koledar
kat. tiskovnega društva za l. 1900,
krasno vezan, z jako zanimivo in rabno vsebino,
z vrtnim koledarjem, z imenikom učencev, z zapisnikom bolnikov, gospodarskim zapisnikom itd.
stane v »Katol. Bukvarni« 1 gld. 20 kr. Udom tiskovnega društva je brezplačen.

Od vseh avstrijskih škofov potrjeni in od vis. o. kr. ministerstva za uk in bogočastje pripuščeni slovenski

mali, srednji in veliki

katekizem ali krščanski nauk,

ki ga je založilo knezoškofijstvo ljubljansko, se dobiva pri knjigotržcih na drobno mali po 15 kr., srednji po 32 kr. in veliki po 40 kr.

Na debelo pa ga bo od 15. sept. 1899 dalje razprodajalo edino le knezoškofijstvo ljubljansko, ki je poskrbelo za to, da ne dobé le knjigotržci kolikor mogoče velikih ugodnosti, ampak da bo dajalo tudi gg. katehetom, ki bi katekizma več vkupaj naročili, na vsakih 10 iztisov po tri iztise namečka za ubožne učence.

Vsi iztisi katekizma, kar se jih bo od 15. septembra t. l. dalje razprodalo knjigotržcem, bodo imeli znotraj na platnicah prilepljen po en listič. Te lističe naj gg. katehetje od učencev nabirajo ter naj je svoj čas pošljejo knezoškofijstvu ljubljanskemu, katero jim bo poslalo za vsakih 10 takih listkov po en iztis dotičnega katekizma za ubožne učence zastoj. Plačati jim bo samo troške pošiljatve.

Natančneje pojasnila glede dobave v večjih množinah daje na željo gg. razprodajalcem knezoškofijstvo ljubljansko.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1899.

749 8

Telefon števil. 135.

Kupuje in prodaja vse zdalej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet števil. 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dne do dne po 4 1/2 %. Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 29. septembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 » 80 »
Avstrijska zlata renta 4%	117 » 85 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99 » 95 »
Ogerska zlata renta 4%	116 » 55 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	94 » 85 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	903 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	363 » — »
London vista	120 » 65 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 97 1/2 »
20 mark	11 » 79 »
20 frankov (napoleonidor)	9 » 57 »
Italijanski bankovci	44 » 50 »
C. kr. cekini	5 » 69 »

Dne 28. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 » 10 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	128 » 50 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107 » 50 »
Posojilo goriskega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 » 90 »
Prioritetne obveznice državne železnice	— » — »
» » južne železnice 3%	167 » 50 »
» » južne železnice 5%	118 » — »
» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 40 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 » 50 »
Salmove srečke, 40 gld.	83 » 75 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 25 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 » 25 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3170 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	428 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	70 » 75 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	103 » 50 »
Montanska družba avstr. plan.	279 » 50 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	190 » 50 »
Papirnih rubljev 100	127 » 50 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kušanina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti do dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.